

Kerčský most

Autor: Pat Buchanan

Před odletem na setkání G-20 v Buenos Aires zrušil prezident Trump své plánované setkání s Vladimírem Putinem. Jako důvod uvedl zadržení tří ukrajinských lodí a 24 námořníků ruskými ozbrojenými silami.

Byl ale Putin při nedělním námořním střetu poblíž Kerčského průlivu, černomořské brány do Azovského moře, skutečným provokatérem?

Nebo jím byl ukrajinský prezident Petro Porošenko?

Nejprve trocha historie.

V roce 2014, po svržení Rusku nakloněného kyjevského režimu a nastolení Amerikou podporované vlády, nařídil Putin obsazení Krymu, tradiční základny ruské Černomořské flotily.

Po získání Krymu tak Rusové mají pod svou kontrolou oba břehy Kerčského průlivu. Letos Rusko dokončilo stavbu devatenáctikilometrového mostu přes průliv na Krym a Putin osobně seděl za volantem prvního nákladního auta, který přes most přejel.

Z Azovského moře se stalo ruské „*mare nostrum*“, do nějž ovládá přístup výhradně Rusko, podobně jako je tomu v případě Turecka a moře Černého.

Zatímco svět odmítal přijmout novou realitu, začalo Rusko bezodkladně určovat pravidla pro lodi proplouvající vodní cestou, včetně 48 hodinové lhůty na vydání povolení.

Ukrajinská plavidla, i vojenská, se tak musí ohlásit ruským úřadům, než smějí proplout pod Kerčským mostem do Azovského moře na cestě do důležitého přístavu Mariupol.

25. listopadu tři ukrajinské lodě, plující ze západoukrajinské Oděsy, vpluly do vod, jež dnes Rusko považuje za své výsostné vody u pobřeží Krymu a Kerčského poloostrova. Jejich cílem byl Mariupol.

Ukrajinské lodě neuposlechly ruské výzvy k zastavení.

Ruská plavidla zahájila na Ukrajince palbu a do jedné najely. Tři ukrajinští námořníci utrpěli zranění a 24 jich bylo vzato do vazby.

Právě neochotu Ruska propustit námořníky na svobodu označil Trump za příčinu odřeknutí schůzky s Putinem.

Moskva tvrdí, že Ukrajina záměrně porušila nová, předtím Kyjevem dodržovaná pravidla, aby vyvolala incident.

Putin se celou pokusil zlehčit tím, že jde „jen o pohraniční incident, nic víc“.

„Incident v Černém moři byl **provokací řízenou vysokými místy**, snad i samotným prezidentem... jeho (*Porošenkova*) popularita upadá... takže potřeboval něco podniknout.“

Maxim Eristavi z Atlantic Council s ním v podstatě souhlasí:

„Porošenko si chce vybudovat náskok do volební kampaně. Rozhodl se vynést kartu vrchního velitele – nechává se vídat v uniformě, a tak ukázat, že má vše pod kontrolou.“

Americká velvyslankyně při OSN Nikki Haleyová **Rusko obvinila** z „nezákonného postupu“ proti ukrajinským lodím a „arogantního chování, které mezinárodní společenství nikdy nepřijme“.

Američtí intervencionisté podle očekávání odsoudili ruskou „agresi“ a vyzvali k podpoře našich ukrajinských „spojenců“ vojenským materiálem.

Proč bylo Porošenkovo vyslání ozbrojených plavidel do Azovského moře a přehlížení Rusy stanovených pravidel průjezdu provokativní?

Protože Porošenko, jehož vojenská plavidla už dříve průlivem opakovaně proplouvala, si musel riziko uvědomovat a vědět, že Rusové mohou podniknout adekvátní protipatření.

Proč by chtěl Porošenko Rusy provokovat?

Protože mu je při pohledu na svou strmě padající oblibu u voličů jasné, že pokud nepodnikne něco výrazného, jeho strana nemá v březnových volbách příliš valné vyhlídky.

Bezprostředně po střetu prezident vyhlásil ve všech oblastech Ukrajiny sousedících s Ruskem a na pobřeží moře výjimečný stav, mluvil o možné bezprostřední invazi, vyzval k dalším protiruským západním sankcím a oděný do maskáčů se vydal na inspekci armádních jednotek.

Někteří lidé na Západě ale chtějí konfrontaci s Putinem eskalovat ještě více.

Adrian Karatnycky z Atlantic Council nás vybízí k rozmístění amerických lodí v Černém moři, zásobení Ukrajiny protiletectkými a protilodními střelami, **zostření protiruských sankcí**, pohrození Rusku možným vyřazením z mezinárodního systému bankovních transakcí SWIFT, a také tlaku na Evropu, aby vycouvala z projektu budování ruských ropovodů Nord Stream 2 a South Stream.

Vnucuje se ale ještě obecnější otázka.

Co by nám mělo být po tom, kdo ovládá průjezd Kerčským průlivem?

Proč by to měla být naše pře do té míry, že američtí stratégové volají po konfrontaci s Ruskem kvůli Krymskému poloostrovu, kde se nachází mj. i poslední letní sídlo cara Mikuláše II., Livadijský palác.

A jestliže byla v právu Ukrajina, když se roku 1991 odtrhla od Ruska, proč dnes nemají podobný nárok Krym, Doněck či Luhansk?

Proč se tak ochotně necháváme vtahovat do cizích půtek – o to, komu patří ostrůvky v Jihočínském moři, přes právoplatného vlastníka souostroví Senkaku a Jižních Kuril, zda má Podněstří právo odtrhnout se od Moldávie, až po otázku, zda bylo oprávněné osamocení Jižní Osetie a Abcházie od Gruzie poté, co se Gruzie osamostatnila od Ruska?

Jak moc Američanům na těchto kusech země záleží? Dost na to, abychom riskovali válku s Ruskem nebo Čínou o to, kdo je právoplatným suverénem těchto území?

Komentář Patricka J. Buchanana **Is Putin the Provocateur in the Kerch Crisis?** vyšel na stránkách *Unz Review* 30. listopadu 2018.